

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 733/2016-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Reblánom, Cestice 118, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 3, čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 4 ods. 3, čl. 11 ods. 1 a 3 a čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako i práv podľa čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice-okolie, odboru poriadkovej polície, Obvodného oddelenia Policajného zboru v Bohdanovciach a jeho uznesením ČVS: ORP-385/BO-KS-2016 z 30. júna 2016 a postupom Okresnej prokuratúry Košice-okolie a jej uznesením č. k. 2 Pv 317/16/8806-6 z 26. augusta 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 3, čl. 20 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 4 ods. 3, čl. 11 ods. 1 a 3 a čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako i práv podľa čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice-okolie, odboru poriadkovej polície, Obvodného oddelenia Policajného zboru v Bohdanovciach (ďalej len „OO PZ Bohdanovce“) a jeho uznesením ČVS: ORP-385/BO-KS-2016 (zo strany OO PZ Bohdanovce došlo pravdepodobne mylne k chybnému uvedeniu spisovej značky ako ČVS: ORP-385/BO-KS-2015, pozn.) z 30. júna 2016 a postupom Okresnej prokuratúry Košice-okolie (ďalej len „okresná prokuratúra“) a jej uznesením č. k. 2 Pv 317/16/8806-6 z 26. augusta 2016.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že „... dňa 25.04.2016 doručila sťažovateľka, ako poškodená, prostredníctvom svojho právneho zástupcu Okresnej prokuratúry Košice - okolie svoje trestné oznámenie zo dňa 25.04.2016, v ktorom oznámila svoje podozrenie zo spáchania minimálne dvoch trestných činov (závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. e) a i) Trestného zákona) a to: 1) porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 Trestného zákona a 2) poškodzovanie cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona. Ako podozriví z ich spáchania boli označení susedia sťažovateľky: [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]..., [REDAKOVANÉ]... a [REDAKOVANÉ]...“

Sťažovateľka odhadla zároveň výšku škody, ktorá jej mala vzniknúť na 500 eur, pričom na účel jej presného zistenia a ustálenia navrhla znalecké dokazovanie. Pre prípad, ak by mal OČTK za to, že popísaným konaním nebola naplnená žiadna skutková podstata trestného činu, poukázala na to, že mohlo dôjsť k spáchaniu priestupkov podľa § 49 ods. 1

písm. d), f) a g), § 50 zákona o priestupkoch (č. 372/1990 Zb.) a podľa § 105 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) Stavebného zákona (č. 50/1976 Zb.).

Trestné oznámenie o podozrení zo spáchania trestných činov porušovania domovej slobody a poškodzovania cudzej veci bolo odovzdané na ďalší postup OR PZ Košice - okolie, Obvodnému oddeleniu PZ Bohdanovce.

Následne bolo začaté trestné stíhanie, avšak len vo vecí prečinu poškodzovania cudzej veci (§ 245 ods. 1 Trestného zákona), pričom OČTK sa možným naplnením skutkovej podstaty trestného činu porušovania domovej slobody nezaoberal. Upovedomenie zo dňa 09.06.2016 ale nebolo sťažovateľke riadne doručené, keďže bolo doručené v rozpore s plnomocenstvom zo dňa 18.04.2016, iba priamo sťažovateľke a nie jej právnomu zástupcovi.“.

3. S poukazom na podrobne uvedené skutkové okolnosti posudzovanej veci sťažovateľka následne uvádza, že «... dňa 05.08.2016 bolo právnomu zástupcovi sťažovateľky doručené uznesenie povereného príslušníka Policajného zboru zo dňa 30.06.2016 sp. zn. ČVS:ORP-385/BO-KS-2015 (správne malo byť v uznesení uvedené ČVS: ORP-385/BO-KS-2016), ktorým bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie, začaté (len) za prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona preto, že je nepochybné, že skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie, nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci (ďalej len „Uznesenie OOPZ“). Podľa policajta (§ 10 ods. 8 písm. c) Trestného poriadku) totiž nebola naplnená skutková podstata prečinu poškodzovania cudzej veci, keďže zo strany svedka: [REDACTED] [REDACTED]... chýbal úmysel spáchať trestný čin...

Dňa 02.09.2016 bolo právnomu zástupcovi sťažovateľky, doručené uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Košice - okolie zo dňa 26.08.2016 č. k. 2 Pv 317/16/8806-6..., ktorým bola podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako neodôvodnená zamietnutá sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu policajta OO PZ Bohdanovce sp. zn. ORP-385/BO-KS-16 zo dňa 30.06.2016, ktorým policajt podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie vedené za prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona. Prokurátor uviedol, že sťažnosť nie je dôvodná. Konaním neidentifikovanej podozrivej osoby, nebol podľa prokurátora naplnený

znak skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania cudzej veci, nakoľko v jej konaní vraj absentuje zavinenie vo forme úmyslu. Z dokazovania malo podľa prokurátora vyplynúť, že (nezákonné) odstránenie plota bolo dôsledkom záujmu o vyriešenie protiprávneho stavu v otázke priebehu hraníc.».

4. Sťažovateľka je s ohľadom na podrobne uvedený postup OO PZ Bohdanovce a ním vydané uznesenie ČVS: ORP-385/BO-KS-2016 z 30. júna 2016, ako i s poukazom na postup okresnej prokuratúry a ňou vydané uznesenie č. k. 2 Pv 317/16/8806-6 z 26. augusta 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenia“) toho názoru, že tak OO PZ Bohdanovce, ako aj okresná prokuratúra porušili jej práva zaručené ústavou, listinou, ako aj dohovorom (bod 1). Zároveň sa domnieva, že napadnuté uznesenia sú nepreskúmateľné a arbitrárne a že v nich absentuje riadne odôvodnenie.

5. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatoval porušenie ňou označených práv (bod 1) postupom OO PZ Bohdanovce, ako i okresnej prokuratúry a ich napadnutými uzneseniami, aby obe ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenia zrušil a OO PZ Bohdanovce i okresnej prokuratúre prikázal vo veci znovu konať a rozhodnúť a aby sťažovateľke priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 eur a úhradu trov konania.

6. Podaním doručeným ústavnému súdu 23. novembra 2016 sťažovateľka ústavný súd opakovane – v zhode s jej tvrdením obsiahnutým v podanej ústavnej sťažnosti – informuje o vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov pred podaním ústavnej sťažnosti.

Zároveň ústavnému súdu prekladá podanie z 19. septembra 2016 adresované Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), v ktorom navrhuje zrušenie napadnutých uznesení OO PZ Bohdanovce, ako aj okresnej prokuratúry, ďalej upovedomenie generálnej prokuratúry č. IV/6 GPt 123/16/1000-6 z 5. októbra 2016 o odstúpení sťažovateľkinho podania z 19. septembra 2016 z dôvodu príslušnosti Krajskej prokuratúre v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“), ako i oznámenie krajskej prokuratúry č. 4 Kn 233/16/8800-2 z 11. októbra 2016.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom OO PZ Bohdanovce, ako aj okresnej prokuratúry a ich napadnutými uzneseniami došlo k porušeniu ňou označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom (bod 1).

Trestné stíhanie začaté pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov bolo zo strany OO PZ Bohdanovce uznesením ČVS: ORP-385/BO-KS-2016 z 30. júna 2016 zastavené a sťažnosť sťažovateľky proti predmetnému uzneseniu OO PZ Bohdanovce bola uznesením okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 317/16/8806-6 z 26. augusta 2016 zamietnutá.

II.A K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom (bod 1) postupom OO PZ Bohdanovce a jeho uznesením ČVS: ORP-385/BO-KS-2016 z 30. júna 2016

10. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

11. Pokiaľ ide o uznesenie OO PZ Bohdanovce ČVS: ORP-385/BO-KS-2016 z 30. júna 2016, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto uzneseniu bola prípustná sťažnosť (čo sťažovateľka aj využila, pozn.), a preto ňou podanú sťažnosť bolo v tejto jej časti potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom postupom okresnej prokuratúry a jej uznesením č. k. 2 Pv 317/16/8806-6 z 26. augusta 2016

12. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by ústavný súd mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis III. ÚS 138/02).

13. V súvislosti so sťažovateľkou namietaným porušením jej práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom postupom okresnej prokuratúry a jej uznesením č. k. 2 Pv 317/16/8806-6 z 26. augusta 2016 ústavný súd poznamenáva, že nie je súčasťou sústavy orgánov činných v trestnom konaní, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý okrem iného rozhoduje o sťažnostiach namietajúcich porušenie základných práv alebo slobôd fyzických osôb alebo právnických osôb, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Cieľom uplatňovania tejto právomoci ústavného súdu nie je primárne preskúmavanie a posudzovanie právnych názorov orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej, ani preskúmavanie, či v konaní pred týmito orgánmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo zisteného skutkového stavu tieto orgány vyvodili.

Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

15. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis napr. III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06).

16. Okresná prokuratúra sa uznesením č. k. 2 Pv 317/16/8806-6 z 26. augusta 2016 [ktorým zamietla v zmysle dikcie ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu OO PZ Bohdanovce sp. zn. ORP-385/BO-KS-16 z 30. júna 2016 ako nedôvodnú, pozn.] stotožnila s rozhodujúcimi skutkovými i právnymi závermi povereného príslušníka Policajného zboru, keďže podľa názoru okresnej prokuratúry nebol v danom prípade ani v postupe, ani v rozhodnutí povereného príslušníka Policajného zboru zistený nezákonný postup a pochybenie. Prokurátor okresnej prokuratúry v napadnutom uznesení dospel k záveru, že uznesenie OO PZ Bohdanovce sp. zn. ORP-385/BO-KS-16 z 30. júna 2016 je zákonné a bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, a preto ďalšie (sťažovateľkou navrhnuté, pozn.) dokazovanie by vykazovalo znaky nehospodárnosti, pretože už zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že za konanie podozrivej osoby nie je možné vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť.

17. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že súčasťou práva na právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je oprávnenie „každého“, aby na základe jeho návrhu (oznámenia, podnetu) bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu či vydať záväzný pokyn na začatie trestného stíhania. Takéto základné právo „každého“ nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku, prípadne v zákone č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (mutatis mutandis I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00, III. ÚS 278/06).

18. Z uvedeného vyplýva, že nikto nemá právny nárok, a teda ani ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu (v prípade sťažovateľky trestnému oznámeniu a následne i podanej sťažnosti, pozn.) bolo vyhovené.

Postupom orgánov činných v trestnom konaní pri vyhodnocovaní trestných oznámení ani nadväzujúcimi rozhodnutiami nemožno teda zasiahnuť do ústavným poriadkom chránených základných práv a iných práv oznamovateľky.

19. Z uvedenej judikatúry ústavného súdu teda vyplýva, že trestné oznámenie nemá charakter nástroja na ochranu subjektívneho práva fyzickej či právnickej osoby, ale v zásade ide o formu účasti občanov pri presadzovaní verejného záujmu na potlačovaní kriminality. Z tejto pomoci fyzických a právnických osôb orgánom verejnej moci k náležitému zisťovaniu trestných činov a k spravodlivému potrestaniu ich páchatel'ov nemožno žiadnym spôsobom odvodzovať aktívnu legitimáciu fyzických a právnických osôb na začatie trestného stíhania proti inému (I. ÚS 263/09).

20. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že postupom okresnej prokuratúry a ňou vydaným napadnutým uznesením nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom, a preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

21. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2016